

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่ส่งเสริมการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม ของนักเรียนโรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย เลย” ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยดังนี้

๓.๑ รูปแบบการวิจัย

๓.๒ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

๓.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล

๓.๕ การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

๓.๑ รูปแบบการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่ส่งเสริมการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย เลย” ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research)

๓.๒ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนโรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย เลย ซึ่งกำลังศึกษาในระดับ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ – ๖ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๕๘ จำนวน ๖๕๕ คน ข้อมูลจำนวนประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้มาจากฝ่ายทะเบียนและวัดผล โรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย เลย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยขนาดกลุ่มตัวอย่างได้จาก การเปิดตารางทาร์ยามานะ (Taro Yamane) ที่ระดับความเชื่อมั่น ๙๕%^{๑๓๓} ซึ่งต้องใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน ๒๕๓ คน จากนั้น ทำการเลือกตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มแบบอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เพื่อให้ได้ตัวแทนของประชากรที่ทำการศึกษา โดยผู้วิจัยได้ทำการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Sampling) โดยการหาสัดส่วนของประชากร ต่อกลุ่มตัวอย่างในแต่ละระดับชั้น ดังนี้

^{๑๓๓} Yamane อ้างถึงในศินาภรณ์ หุ้เต็ม. พฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษาในระดับปริญญาตรี วิทยาลัยราชพฤกษ์, ปีการศึกษา ๒๕๕๒, หน้า ๓.

ตารางที่ ๓.๑ แสดงตารางการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น

ระดับชั้น	จำนวนนักเรียน	สูตรการคำนวณ	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
มัธยมศึกษาปีที่ ๑	๙๖	$(๙๖ \times ๒๕๓) / ๖๙๕$	๓๕
มัธยมศึกษาปีที่ ๒	๙๕	$(๙๕ \times ๒๕๓) / ๖๙๕$	๓๕
มัธยมศึกษาปีที่ ๓	๙๖	$(๙๖ \times ๒๕๓) / ๖๙๕$	๓๕
มัธยมศึกษาปีที่ ๔	๑๔๔	$(๑๔๔ \times ๒๕๓) / ๖๙๕$	๕๒
มัธยมศึกษาปีที่ ๕	๑๔๔	$(๑๔๔ \times ๒๕๓) / ๖๙๕$	๕๒
มัธยมศึกษาปีที่ ๖	๑๒๐	$(๑๒๐ \times ๒๕๓) / ๖๙๕$	๔๔
รวม	๖๙๕		๒๕๓

๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการวิจัยโดยดำเนินการดังนี้

๓.๓.๑ ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม

๓.๓.๑.๑ ลักษณะของแบบสอบถาม (Questionnaire)

แบบสอบถาม มีลักษณะปลายปิดและปลายเปิด โดยแบ่งออกเป็น ๓ ตอน ดังนี้

ตอนที่ ๑ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลภูมิหลังของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้ปกครอง ค่าใช้จ่ายต่อเดือนของนักเรียน มีลักษณะเป็นคำถามแบบปลายปิด ให้เลือกตอบแบบตรวจรายการ (check list) จำนวน ๕ ข้อ

ตอนที่ ๒ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งเสริมการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย เลย จำนวน ๙ ด้าน ได้แก่ ๑) ด้านความเมตตา ๒) ด้านความซื่อสัตย์ ๓) ด้านความมีวินัย ๔) ด้านความอดทน ๕) ด้านจิตสำนึกในความรับผิดชอบ ๖) ด้านเศรษฐกิจพอเพียง ๗) ด้านสภาพครอบครัวของนักศึกษา ๘) ด้านสภาพแวดล้อมด้านสถานศึกษา ๙) ด้านสภาพแวดล้อมทางสังคม มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) มี ๕ ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยสุด จำนวน ๔๕ ข้อ

ตอนที่ ๓ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับแนวทางในการส่งเสริม/พัฒนาคุณธรรม และจริยธรรมของนักเรียน ซึ่งเป็นคำถามแบบปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นว่าปัจจัยด้านต่างๆ ควรจะมีแนวทางในการส่งเสริม คุณธรรม และจริยธรรมแก่นักเรียนอย่างไร ได้แก่ ปัจจัยด้านครอบครัวของนักเรียน ปัจจัยด้านสถานศึกษา ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมทางสังคม

๓.๓.๒ การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

๓.๓.๒.๑ การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม

๑. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือแบบสอบถาม (Questionnaire)

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถามในการวิจัย โดยศึกษาเอกสารวิชาการและงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ของนักเรียนโรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย เลย โดยมีขั้นตอนดังนี้

(๑) ศึกษาแนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ของนักเรียนโรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย เลย จากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

(๒) กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย และสรุปเป็นคำนิยามศัพท์ในการวิจัย

(๓) สร้างแบบสอบถามจากกรอบเนื้อหาในนิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น ๓ ตอน

(๔) นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้ว นำเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญ ทำการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา

(๕) เมื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจเรียบร้อยแล้ว จึงนำไปทดลองใช้กับหน่วยการวัดที่มีใช้ประชากรในการวิจัย แล้วนำมาหาความเชื่อมั่น

(๖) หากพบว่า แบบสอบถามมีความเชื่อมั่นแล้ว จึงนำไปทดลองใช้จริงกับกลุ่มเป้าหมายต่อไป

๒. ขั้นตอนการตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม

นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้วไปหาคุณภาพของแบบสอบถาม ดังนี้

(๑) ผู้วิจัยทำการหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องและความครอบคลุมของเนื้อหาที่ต้องการศึกษาจำนวน ๕ ท่าน ได้แก่

๑) ดร.ธงชัย สิงอุดม

รองผู้อำนวยการ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์เลย

๒) ดร.อุดร จันทวัน

อาจารย์ประจำ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์เลย

๓) ดร.สามารถ บุญรัตน์

อาจารย์ประจำ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์เลย

๔) ดร.ทนต์เกียรติ พลไชยา

ครู คศ.๓ โรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย เลย

๕) นางสาวสุรจิตา เศรษฐภักดี

ครู คศ.๓ โรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย เลย

(๒) นำแบบสอบถามที่ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแล้ว นำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องตาม วัตถุประสงค์ของข้อคำถาม (Index of Congruence : IOC) ซึ่งได้ค่า IOC ๐.๘๐ ขึ้นไปทุกข้อ

(๓) นำแบบสอบถามมาปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ และกรรมการควบคุม วิทยานิพนธ์ แล้วนำไปทดสอบหาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยนำแบบสอบถามที่ได้ไปปรับปรุง แล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ในโรงเรียนธาตุพิทยาคม ตำบลธาตุ อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดเลย จำนวน ๓๐ คน แล้วนำมาตรวจคะแนนหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ของครอนบาค (Cronbach's Alpha) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ ได้ค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟาของความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .๘๖๒๕

(๔) แบบสอบถามที่หาค่าความเชื่อมั่นแล้วนำไปเก็บข้อมูลต่อไป

๓.๓.๓ การวัดค่าตัวแปรของแบบสอบถาม

๑) การวัดค่าตัวแปรอิสระ ประกอบด้วย

(๑) เพศ แบ่งออกเป็น ๒ กลุ่ม ประกอบด้วย ชาย และ หญิง

(๒) อายุ แบ่งออกเป็น ๔ กลุ่ม ประกอบด้วย ต่ำกว่า ๑๒ ปี, อายุ ๑๒-๑๕ ปี, และ ๑๖ ปีขึ้นไป

(๓) ระดับศึกษา แบ่งออกเป็น ๖ กลุ่ม ประกอบด้วย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑, ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒, ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓, ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔, ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕, และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖

(๔) รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้ปกครอง แบ่งออกเป็น ๓ กลุ่ม ประกอบด้วย ต่ำกว่า ๒๐,๐๐๑ บาท, ๒๐,๐๐๑ - ๓๐,๐๐๐ บาท และ ๓๐,๐๐๑ ขึ้นไป

(๕) ค่าใช้จ่ายต่อเดือนของนักเรียน แบ่งออกเป็น ๒ กลุ่ม ประกอบด้วย ต่ำกว่า ๓,๐๐๐ บาท, และ ๓,๐๐๑ บาทขึ้นไป

๒) การวัดค่าตัวแปรตาม ประกอบด้วย ปัจจัยที่ส่งเสริมการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย เลย จำนวน ๙ ด้าน ได้แก่ ๑) ด้านความเมตตา, ๒) ด้านความซื่อสัตย์, ๓) ด้านความมีวินัย, ๔) ด้านความอดทน, ๕) ด้านจิตสำนึกในความรับผิดชอบ, ๖) ด้านเศรษฐกิจพอเพียง, ๗) ด้านสภาพครอบครัวของนักศึกษา, ๘) ด้านสภาพแวดล้อมด้านสถานศึกษา, ๙) ด้านสภาพแวดล้อมทางสังคม โดยคำตอบเป็นแบบประเมินค่า (Rating Scale) มี ๕ ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยสุด ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ โดยใช้สถิติดังนี้

ข้อมูลเชิงปริมาณ วิเคราะห์โดยคำนวณค่าร้อยละค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และการทดสอบค่าที่ t-test และ F-test โดยมีเกณฑ์แปลผลดังนี้

๕	หมายถึง	มีระดับความคิดเห็น	มากที่สุด
๔	หมายถึง	มีระดับความคิดเห็น	มาก
๓	หมายถึง	มีระดับความคิดเห็น	ปานกลาง
๒	หมายถึง	มีระดับความคิดเห็น	น้อย
๑	หมายถึง	มีระดับความคิดเห็น	น้อยที่สุด

เกณฑ์ในการวิเคราะห์และแปลผลข้อมูลดังนี้

- ๔.๕๐ – ๕.๐๐ กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์มีผลต่อการส่งเสริมการปลูกฝัง มากที่สุด
- ๓.๕๐ – ๔.๔๙ กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์มีผลต่อการส่งเสริมการปลูกฝัง มาก
- ๒.๕๐ – ๓.๔๙ กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์มีผลต่อการส่งเสริมการปลูกฝัง ปานกลาง
- ๑.๕๐ – ๒.๔๙ กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์มีผลต่อการส่งเสริมการปลูกฝัง น้อย
- ๑.๐๐ – ๑.๔๙ กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์มีผลต่อการส่งเสริมการปลูกฝัง น้อยที่สุด

๓.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล

๓.๔ การเก็บข้อมูลแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามตามขั้นตอนดังนี้

๑. ผู้วิจัยทำการขอหนังสือขออนุญาตในการแจกแบบสอบถามจากหัวหน้าศูนย์บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์เลย ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย เลย
๒. ผู้วิจัยนำหนังสือขออนุญาตนำเสนอผู้อำนวยการโรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย เลย
๓. แจกแบบสอบถาม จำนวน ๒๕๓ ฉบับ
๔. เก็บแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างที่ตอบเรียบร้อยแล้ว
๕. ตรวจสอบความถูกต้อง ความครบถ้วนสมบูรณ์ แล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

๓.๕ การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์โดยใช้สถิติดังนี้

๓.๕.๑ การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถาม

หลังจากที่ได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามเรียบร้อยแล้ว นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ดังนี้

สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics)

๑. ใช้สถิติจำนวน (Frequency) และร้อยละ (Percentage) อธิบายปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการนำเสนอเป็นตารางประกอบการบรรยายผล

๒. ข้อมูลเชิงปริมาณวิเคราะห์โดยคำนวณค่าร้อยละค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) อธิบายข้อมูลปัจจัยที่ส่งเสริมการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม ของนักเรียนโรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย เลย นำเสนอเป็นตารางประกอบคำบรรยาย

สถิติอนุมาน (Inferential Statistics)

๑. ใช้สถิติทดสอบค่าที่ t-test และ F-test ในกรณีตัวแปรต้นสองกลุ่ม

๒. ใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA)^{๑๓๔} ในกรณีตัวแปรต้นมากกว่าสองกลุ่มขึ้นไป เมื่อพบว่ามีความแตกต่าง จะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD.)

^{๑๓๔} ชูศรี วงศ์รัตน์,เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย, (กรุงเทพมหานคร : เทพเนรมิตการพิมพ์,